



เทคโนโลยีการผลิตสละ

สละ (Salacca) สามารถปลูกได้ดีเกือบทุกสภาพพื้นที่ปลูก ทั้งที่ลุ่ม ที่ดอน และบนภูเขา เป็นพืชที่นิยมปลูกเป็นพืชแซมในสวนไม้ผล หรือปลูกเป็นแปลงเดี่ยว ๆ อีกทั้งสละยังเป็นไม้ผลที่ให้ผลผลิตตลอดทั้งปี การจัดการไม่ยุ่งยาก จึงสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเป็นจำนวนมาก แต่การที่จะให้ผลผลิตนั้นมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด จะต้องทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติ ตั้งแต่การปลูก การดูแลรักษาไปจนถึงขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการผลิตสละต่อไป



พันธุ์ที่นิยมปลูก

สละพันธุ์มินวง



สละพันธุ์สุมาลี



สละพันธุ์หมีอ้อ



การปลูกและการดูแลรักษา

การปลูก

การเตรียมแปลงเริ่มด้วยการปรับหน้าดินให้สม่ำเสมอ ทำการไถพรวนดิน และตากดินนาน 7-14 วัน กำจัดวัชพืช หลังจากนั้น หว่านปุ๋ยคอก อัตรา 3-5 ตัน/ไร่ พร้อมไถพรวนดินให้ร่วนซุยอีกครั้ง แปลงปลูกสละไม่ควรมีน้ำท่วมขัง ถ้าเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาน้ำ เช่น ดินทรายจัด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในปริมาณที่สูง และใช้วัสดุคลุมดิน

วางระยะปลูกตามที่ต้องการ ขุดหลุมลึกด้านละประมาณ 30-50 เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของดิน ขนาดของต้นกล้า ควรเพิ่มกระดูกป่นหรือหินฟอสเฟต 1 กิโลกรัมต่อหลุม นำต้นกล้าลงปลูก กดดินให้แน่นยึดต้นกล้ากับหลักไม้กั้นลมยกพรางแสง รดน้ำดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ ต้องคอยเติมดินให้เต็มหลังปลูกเสมอ ป้องกันน้ำขัง

การเลือกต้นพันธุ์

ควรเลือกซื้อต้นพันธุ์จากสวนหรือเรือนเพาะชำที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสวนที่ไว้ใจเชื่อถือได้เท่านั้น ต้นกล้าควรแข็งแรงเจริญเติบโตดี มีความสูง 50-70 เซนติเมตร มีใบจริง 4-5 ใบ ปราศจากการเข้าทำลายโดยโรคและแมลง

วิธีการขยายพันธุ์

- ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด นำเมล็ดสละมาเพาะในวัสดุเพาะเมล็ด เมื่อเมล็ดงอกและเจริญเติบโตเป็นต้น แล้วจึงย้ายลงปลูกในแปลง
- แยกหน่อจากต้นเดิมที่ปลูกประมาณปีเศษ โดยตัดยอดของหน่อข้างออกให้เหลือ เฉพาะตุ่มเพื่อกระตุ้นให้มีการแตกข้างจากตอเดิม และช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตของราก จากนั้นเลี้ยงต้นที่เจริญงอกตาข้างเพียงต้นเดียว ตัดแยกหน่อข้างพร้อมต้นที่เลี้ยงไว้จากตาข้างออกจากต้นแม่ นำมาชำในถุงเพาะ วัสดุเพาะชำประกอบด้วย ขุยมะพร้าว ทราย แกลบดิบ และถ่านแกลบ ในอัตราส่วน 60:20:15:5 โดยปริมาตร วัสดุรองพื้นที่มีการพรางแสงได้ 50% รดน้ำให้ชื้นโดยสม่ำเสมอ รอนต้นกล้าเจริญเติบโตมีใบจริง 4-5 ใบ แข็งแรงสมบูรณ์ ใช้เวลาประมาณ 6 เดือน จึงสามารถนำไปปลูกลงแปลงได้
- การแยกต้นอ่อนด้วยสารเร่งราก ตัดแยกต้นอ่อนที่มีอายุ 1-2 ปีครึ่ง ความสูงประมาณ 1-1.5 เมตร แช่ในสารละลาย NAA 1-2 ppm. ร่วมกับ IBA 1-2 ppm. ภายในกระโถนเป็นเวลาประมาณ 50-60 วัน จะเห็นรากงอกยาว 6-7 เซนติเมตร แล้วย้ายลงถุงพลาสติกขนาด 14 นิ้ว นำมาเลี้ยงในกระโถนจนเกิดยอดใหม่ เป็นเวลา 3 เดือน จึงสามารถนำลงแปลงปลูกได้

การดูแลรักษา

- ให้น้ำหลังจากที่ปลูกสละอย่างสม่ำเสมอ ดินควรมีความชื้นตลอดเวลา แต่ไม่ต้องน้ำชุ่มเกินไป
- ใส่ปุ๋ยหลังปลูกให้ปุ๋ยสูตรเสมอ เช่น 15-15-15 ครั้งละ 100 กรัมต่อต้น ปีละ 4-6 ครั้ง คอยสังเกตสีของใบสละ ถ้าเหลืองซีด ควรเพิ่มปุ๋ยที่ใส่ธาตุแมกนีเซียม หรือสังกะสี และเพิ่มปริมาณปุ๋ยเมื่ออายุมากขึ้นอาจเป็น 200 กรัมต่อครั้ง ในปีที่ 2 และ 3 ร่วมกับการใส่ปุ๋ยคอกว่าพวกมูลสุกร โค กระบือ และไก่ หรือมูลค้างคาว หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดทางใบออก สาบกิ่งและให้รับใส่ปุ๋ยสูตรเสมอ อัตรา 1-2 กิโลกรัม/กอ ทั้งนี้ในช่วงพัฒนาการของผล ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 หรือ 9-24-24 หรือ 13-13-21 อัตรา 1-2 กิโลกรัม/กอ
- อัตราใส่ขึ้นอยู่กับอายุของสละ สามารถแบ่งใส่ได้ 0.5 กิโลกรัมต่อครั้งต่อต้น ปีละ 6-8 ครั้ง

การควบคุมทรงต้น

สละมีการแตกหน่อข้างเสมอ และจะเจริญเติบโตแยงอาหารต้นแม่เดิม หากปล่อยทิ้งไว้นาน กอจะมีขนาดใหญ่ การออกดอกจะน้อย ผลผลิตต่ำ การควบคุมทรงต้นจะส่งผลให้ได้ผลผลิตสูง

การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล



โดยการผสมเกสร คือ การนำกระปุกดอกตัวผู้ของสละ ระกำ หรือสะก๊ากี่บาน มาคาบโดยตรงบนดอกสมบูรณ์เพศ หรือออกกระเทยบนต้นตัวเมีย หรือเสียบติดกับกระปุกดอกตัวเมีย

- การตัดแต่งกระปุกดอก การพิจารณาตัดแต่งกระปุกดอกเพื่อให้กะปุก ที่เหลือมีความสมบูรณ์ทั้งรูปร่างและขนาดของผล กระปุกดอกที่อยู่ส่วนปลายของทะลายควรตัดออกให้เหลือประมาณ 6-8 กระปุก/ทะลาย และทะลายที่ออกสุดหลังถูกลูกนั้น ควรตัดดอกให้เหลือ 8-10 ทะลาย/ปี



- การตัดแต่งผลและจัดวางทะลายผล เพื่อให้ได้กระปุกสวย ผลมีขนาดใหญ่ กระปุกใดมีจำนวนผลมากเกินไม่ควรปลีดอก จะทำให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ผลไม่เน่าเสียกันแน่น ลดจำนวนผลเน่าและการระบาดของโรคได้ และควรจัดวางทะลายให้อยู่ในตำแหน่งดูแลรักษาได้ง่าย เช่น มีการยกทะลายผลด้วยเชือกเข้ากับทางใบของสละเอง ถ้าปล่อยกระปุกผลวางที่พื้นดินเป็นการเปิดโอกาสให้โรคและแมลงเข้าทำลายได้มากขึ้น